

ตัวชี้วัดที่ 3.27 ร้อยละความรอบรู้ด้านสุขภาพผ่าน Campaign: ENDU Anamai กำลังดี กินดี ยิ้มสดใส เข้าใจเพศวิถี

ระดับ 1 Assessment (มีบทวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด/มีข้อมูล สารสนเทศ ที่นำมาใช้)

1.1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด

- ผลผลิต/ผลลัพธ์ระดับ C (Comparisons) การเปรียบเทียบ

ความรอบรู้ด้านสุขภาพ เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้สามารถเกิดขึ้นได้ ซึ่งการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะส่งผลให้บุคคลดังกล่าวมีโอกาสเจ็บป่วยและเป็นโรคน้อย สำหรับสถานการณ์ความรอบรู้ด้านสุขภาพของคนไทย ปัจจุบัน พิจารณาได้จาก อัตราความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชากร ซึ่งทำการสำรวจทุก 5 ปี โดยในปี พ.ศ.2566 มีค่าอยู่ที่ 80.95 เมื่อเปรียบเทียบกับ ปี พ.ศ.2562 พบว่ามีค่าเพิ่มขึ้น โดยในปีดังกล่าวมีค่าที่ 55

กิจกรรมการรณรงค์ตาม Campaign: ENDU Anamai กำลังดี กินดี ยิ้มสดใส เข้าใจเพศวิถี เป็นหนึ่งในกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายในการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ เพื่อนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับการวางแผนการดำเนินการจัดกิจกรรม ศูนย์อนามัยได้จัดทำแผนการจัดกิจกรรมตามแบบฟอร์มของกองส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพ ซึ่งประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบสำคัญ คือ 1.รูปแบบกิจกรรม 2.กลุ่มเป้าหมาย 3.ระยะเวลา 4.วิธีการประเมินผล และ 5.รายงานสรุปผล โดยศูนย์อนามัย 12 ศูนย์และสถาบันพัฒนาสุขภาพระดับเขตเมือง 1 ศูนย์ รวม 13 ศูนย์ ได้ดำเนินการส่งแผนการดำเนินงานเรียบร้อยแล้วทั้งสิ้น 13 ศูนย์

ในประเด็นของการจัดกิจกรรมพบว่า ในรอบ 5 เดือนแรกมีการจัดกิจกรรม ดำเนินงานแล้ว 11 ศูนย์รวม 15 กิจกรรม โดยดำเนินเสร็จสิ้นครบทุกกิจกรรมตามแผนแล้ว 10 ศูนย์ และจากแผนการดำเนินงานที่ศูนย์อนามัยได้แจ้งไว้ จะมีการดำเนินจัดกิจกรรมในรอบ 5 เดือนหลังทั้งสิ้น 3 ศูนย์ 5 กิจกรรมเมื่อพิจารณาการจัดกิจกรรมตามรอบระยะเวลาการรายงานตัวชี้วัด คือ รอบ 5 เดือนแรก และ 5 เดือนหลัง พบว่า ศูนย์อนามัยจัดกิจกรรมในรอบ 5 เดือนแรก มากกว่า ในรอบ 5 เดือนหลัง นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายไตรมาส พบว่า ในไตรมาสที่ 1 (ต.ค.67 - ธ.ค.67) มีการดำเนินการจัดกิจกรรม 7 ศูนย์จำนวน 9 กิจกรรม, ไตรมาสที่ 2 (ม.ค.68 - มี.ค.68) มีการดำเนินการจัดกิจกรรม 6 ศูนย์จำนวน 6 กิจกรรม, ไตรมาสที่ 3 (เม.ย.68 - มิ.ย.68) มีการวางแผนที่จะจัดกิจกรรม 3 ศูนย์จำนวน 5 กิจกรรม และไตรมาสที่ 4 (ก.ค.68 - ก.ย.68) ไม่มีการวางแผนจัดกิจกรรม จากข้อมูลข้างต้นพบว่า เมื่อเปรียบเทียบรายไตรมาส ศูนย์อนามัยมีการจัดกิจกรรมในไตรมาสที่ 1 (ต.ค.67 - ธ.ค.67) มากที่สุด

สำหรับร้อยละความรอบรู้ด้านสุขภาพผ่าน Campaign : ENDU Anamai กำลังดี กินดี ยิ้มสดใส เข้าใจเพศวิถี พบว่าจากผู้ตอบแบบสอบถาม 2,334 คน ซึ่งเป็นข้อมูลจาก ศูนย์อนามัยที่ 2,3,4,6,8,9,10,11 และ 12 พบว่าร้อยละความรอบรู้ด้านสุขภาพ ทั้ง 4 ด้านหรือสัดส่วนประชากรที่มีความรอบรู้ทั้ง 4 ด้านเพียงพอมีค่า 94.9, ร้อยละความรอบรู้ด้านสุขภาพด้านการบริโภคอาหารหรือสัดส่วนประชากรที่มีความรอบรู้ด้านการบริโภคอาหารที่เพียงพอ 94.9, ร้อยละความรอบรู้ด้านสุขภาพด้านสุขภาพช่องปากหรือสัดส่วนประชากรที่มีความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากที่เพียงพอ 95.9, ร้อยละความรอบรู้ด้านกิจกรรมทางกายเพียงพอหรือสัดส่วนประชากรที่มีความรอบรู้ด้านกิจกรรมทางกายเพียงพอ 93.9 และร้อยละความรอบรู้ด้านสุขภาพด้านเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิตเพียงพอหรือสัดส่วนประชากรที่มีความรอบรู้ด้านด้านเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิตเพียงพอ 92.3 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชากร ในปี พ.ศ.2566 ที่ค่า 80.95 พบว่าร้อยละความรอบรู้ด้านสุขภาพผ่าน Campaign : ENDU Anamai กำลังดี กินดี ยิ้มสดใส เข้าใจเพศวิถี ทั้ง 4 ด้านที่ค่า 94.9 มีค่ามากกว่า โดยมีข้อสังเกตการเปรียบเทียบ คือ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในการสำรวจของ Campaign : ENDU Anamai กำลังดี กินดี ยิ้มสดใส เข้าใจเพศวิถี มีจำนวนที่น้อยกว่าการสำรวจอัตราความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชากรจำนวนมากอย่างมีนัยสำคัญ และแบบสอบถามที่มีความละเอียดของการประเมินผลแต่ละด้านความรอบรู้ คือ ด้านการเข้าถึง เข้าใจ ชักถามข้อสงสัย และตัดสินใจ พบว่ามีความละเอียดน้อยกว่า

- ผลผลิต/ผลลัพธ์ระดับ T (Trends) แนวโน้ม

การมีสุขภาพที่ดี ห่างไกลจากการเกิดโรคต่างๆ เป็นผลมาจากการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ หนึ่งในมาตรการขับเคลื่อนสำคัญ คือ การสร้างความรู้ด้านสุขภาพ สำหรับในประเทศไทย สามารถพิจารณาความรู้ด้านสุขภาพได้จากอัตราความรู้ด้านสุขภาพของประชากร ซึ่งทำการสำรวจทุก 5 ปี โดยทำการสำรวจมาแล้ว 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ปี พ.ศ.2562 มีค่า 55 และครั้งที่ 2 ปี พ.ศ.2566 มีค่า 80.95 จากตัวเลขดังกล่าวแสดงถึงแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นของความรู้ด้านสุขภาพของประชากรไทย

สำหรับการพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพของประชาชนชาวไทย กรมอนามัยจึงมอบหมายให้ศูนย์อนามัยมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ Campaign : ENDU Anamai กำลังดี กินดี ยิ้มสดใส เข้าใจเพศวิถี โดยศูนย์อนามัย 12 ศูนย์และสถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง 1 ศูนย์รวมทั้งสิ้น 13 ศูนย์ได้ทำการส่งแผนการดำเนินการจัดกิจกรรมตามแบบฟอร์มของกองส่งเสริมความรู้และสื่อสารสุขภาพซึ่งประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบสำคัญ คือ 1.รูปแบบกิจกรรม 2.กลุ่มเป้าหมาย 3.ระยะเวลา 4.วิธีการประเมินผล และ 5.รายงานสรุปผล โดยได้ดำเนินการส่งแผนการดำเนินงานเรียบร้อยแล้วทั้งสิ้น 13 ศูนย์

ผลการดำเนินงานจัดกิจกรรม ในรอบ 5 เดือนแรกมีการดำเนินงานแล้ว 11 ศูนย์รวม 15 กิจกรรม โดยดำเนินเสร็จสิ้นครบทุกกิจกรรมตามแผนแล้ว 10 ศูนย์ และจากแผนการดำเนินงานที่ศูนย์อนามัยได้แจ้งไว้ จะมีการดำเนินจัดกิจกรรมในรอบ 5 เดือนหลังทั้งสิ้น 3 ศูนย์ 5 กิจกรรม จากแผนและการจัดกิจกรรมพบว่าศูนย์อนามัยมีแนวโน้มที่ประสงค์จะจัดกิจกรรมในรอบ 5 เดือนแรกมากกว่า 5 เดือนหลัง นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายไตรมาส พบว่า ในไตรมาสที่ 1 (ต.ค.67 - ธ.ค.67) มีการดำเนินการจัดกิจกรรม 7 ศูนย์จำนวน 9 กิจกรรม, ไตรมาสที่ 2 (ม.ค.68 - มี.ค.68) มีการดำเนินการจัดกิจกรรม 6 ศูนย์จำนวน 6 กิจกรรม, ไตรมาสที่ 3 (เม.ย.68 - มิ.ย.68) มีการวางแผนที่จะจัดกิจกรรม 3 ศูนย์จำนวน 5 กิจกรรม และไตรมาสที่ 4 (ก.ค.68 - ก.ย.68) ไม่มีการวางแผนจัดกิจกรรม จากข้อมูลข้างต้นพบว่า ศูนย์อนามัยมีแนวโน้มประสงค์ที่จะจัดกิจกรรมในไตรมาสที่ 1 และมีแนวโน้มประสงค์ที่จะจัดงานลดลงเมื่อไตรมาสเพิ่มขึ้น

- ผลผลิต/ผลลัพธ์ระดับ Le (Level) ระดับของการดำเนินการในปัจจุบัน

การมีความรู้สุขภาพที่เพียงพอ เป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมให้แต่ละบุคคลมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์นี้เองที่นำไปสู่การมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี ดังนั้นความรู้ด้านสุขภาพจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างสุขภาพที่ดีให้เกิดขึ้น ในประเทศไทย ได้มีการสำรวจความรู้ด้านสุขภาพของคนไทยทุก 5 ปีโดยแสดงค่าดังกล่าวผ่านตัวชี้วัดอัตราความรู้ด้านสุขภาพของประชากร โดยปัจจุบันอยู่ระดับที่ 80.95 สำรวจในปี พ.ศ.2566

กิจกรรมรณรงค์ Campaign : ENDU Anamia กำลังดี กินดี ยิ้มสดใส เข้าใจเพศวิถี มีวัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างความรู้ด้านสุขภาพให้คนไทยผ่านการจัดกิจกรรมดังกล่าว โดยมีศูนย์อนามัยทั้ง 12 ศูนย์และสสม. 1 ศูนย์เป็นผู้ดำเนินงาน โดยกองส่งเสริมความรู้และสื่อสารสุขภาพติดตามการดำเนินงานของศูนย์ผ่านการจัดส่งแผนการดำเนินการตามแบบฟอร์มที่กำหนดประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบสำคัญ คือ 1.รูปแบบกิจกรรม 2.กลุ่มเป้าหมาย 3.ระยะเวลา 4.วิธีการประเมินผล และ 5.รายงานสรุปผล โดยปัจจุบันได้ดำเนินการส่งแผนการดำเนินงานเรียบร้อยแล้วทั้งสิ้น 13 ศูนย์

ผลการดำเนินงานจัดกิจกรรม ในรอบ 5 เดือนแรกมีการดำเนินงานแล้ว 11 ศูนย์รวม 15 กิจกรรม โดยดำเนินเสร็จสิ้นครบทุกกิจกรรมตามแผนแล้ว 10 ศูนย์ และจากแผนการดำเนินงานที่ศูนย์อนามัยได้แจ้งไว้ จะมีการดำเนินจัดกิจกรรมในรอบ 5 เดือนหลังทั้งสิ้น 3 ศูนย์ 5 กิจกรรม จากแผนเมื่อพิจารณาการจัดกิจกรรมตามรอบระยะเวลาการรายงานตัวชี้วัด คือ รอบ 5 เดือนแรก และ 5 เดือนหลัง พบว่า ศูนย์อนามัยจะจัดกิจกรรมในรอบ 5 เดือนหลัง น้อยกว่า ในรอบ 5 เดือนแรก และเมื่อพิจารณา

จำนวนกิจกรรมรายเดือนจากแผนและการทำงานที่ผ่านมา พบว่า มีการจัดกิจกรรมมากที่สุดในเดือนธันวาคม 2567 และ กุมภาพันธ์ 2568

สำหรับร้อยละความรอบรู้ด้านสุขภาพผ่าน Campaign : ENDU Anamai กำลังดี กินดี ยิ้มสดใส เข้าใจเพศวิถี พบว่า ปัจจุบันมีผู้ตอบแบบสอบถาม 2,334 คน ซึ่งเป็นข้อมูลจาก ศูนย์อนามัยที่ 2,3,4,6,8,9,10,11 และ 12 พบว่าร้อยละความรอบรู้ด้านสุขภาพทั้ง 4 ด้านหรือสัดส่วนประชากรที่มีความรอบรู้ทั้ง 4 ด้านเพียงพอมีค่า 94.9 เมื่อพิจารณาความรอบรู้รายด้านพบว่า ด้านสุขภาพช่องปากมีร้อยละความรอบรู้หรือสัดส่วนประชากรที่มีความรอบรู้เพียงพอมากที่สุดที่ 95.93 รองลงมาเรียงตามลำดับคือ ด้านการบริโภคอาหาร ที่ 94.86, ด้านกิจกรรมทางกาย ที่ 93.87 และ ด้านเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิต มีร้อยละความรอบรู้หรือสัดส่วนประชากรที่มีความรอบรู้ที่ 92.29